

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 1919, sp. zn. Rv II 171/19

Číslo: 212/1919

Právní věta:

Kupitelův závazek, zaslané zboží ohledati, jest pouhým předpokladem závazku, oznámiti prodávateli vady zboží. Vytkl-li kupitel závčas vady zboží, jest lhostejno, zda zvěděl o nich po řádné prohlídce zboží, či snad jen nahodile (na př. tím, že obal byl poškozen).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 24.06.1919

Spisová značka: Rv II 171/19

Číslo rozhodnutí: 212

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Firma B., jež objednala u firmy A. dva balíky papírových šátků, zboží to, když došlo poštou, však nepřijala, namítala, byvši žalována na zaplacení kupní ceny, že uzavřená trhová smlouva byla později svornou vůlí stran zrušena a mimo to, že odmítla přijetí zboží i pro vadnost, ježto, třebaže došlých zásilek nerozbalila, následkem poškozeného z části obalu zpozorovala, že zaslané šátky nevyhovují objednavce ani co do barvy a nákresu, ani co do jakosti, a že vady tyto žalující firmě ihned oznámila.

Obě nižší stolice (zemský soud v Brně a vrchní zemský soud tamže), zjistivše, že uzavřená smlouva trhová dodatečně zrušena nebyla, a že se žalovaná nezachovala, když tu nešlo o fixní obchod (čl. 357 obch. zák.), dle čl. 356 obch. zák., neoznámivši prodávající, že od smlouvy ustupuje a neposkytnuvši jí přiměřené lhůty k nápravě toho, co zameškala, vyhověly prosbě žalobní o zaplacení kupní ceny. S námitkou vytknuté vadnosti zboží se vůbec neobíraly; soud první stolice ji pokládal za nerozhodnou proto, že žalovaná, hájíc náhled, že smlouva byla dodatečně zrušena, nechtěla zboží vůbec přijati a také je poště vrátila; soud odvolací pak k ní nepřihlížel proto, že žalovaná zpozorovavši tvrzenou vadnost zboží pouhou náhodou následkem toho, že poštovní obal byl poškozen, nevyhověla své povinnosti, zboží prohlédnouti, kterou jí ukládal čl. 347 odst. 1 obch. zákona.

Nejvyšší soud vyhověl v tomto kuse dovolání žalované a zrušiv rozsudky obou nižších soudů, odkázal věc k soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodnul.

Důvody:

Soud odvolací ve shodě se soudem první stolice vychází z názoru, že otázka, zachovala-li se žalovaná ve případě tomto podle čl. 347 obch. zák., není rozhodnou, poněvadž žalovaná zaslaného zboží vůbec nepřijala a o jakosti zaslaných šátků pouze náhodou zvěděla, sama pak netvrdí, že by zboží byla podrobila zkoušce a na základě této zkoušky vadnost jeho zjistila. Tento právní názor odvolací stolice není však správný. Článek 347 obch. zák. ukládá sice kupujícímu povinnost, zboží zaslané prozkoumati, avšak zkoumání to nemá povahy právní povinnosti, jakou má povinnost, zjištěné nedostatky prodávajícímu oznámiti, nýbrž jest k němu přihlížeti pouze jako ku podkladu oznámení vad v tom smyslu, že kupec jest oprávněn své oznámení vad opřít o provedené prozkoumání zboží. Z toho následuje, že oznámení vad odpovídá zákonu i tehdy, když kupec zboží zkoumání nepodrobil, on může se o vadách dovědět jiným způsobem, ano může dokonce i nazdařbůh je tvrditi, jen když je zavčas ohlásí a pak také dokáže. V našem případě však žalovaná zboží prohlédla a tedy zkoumala, jak tvrdí, poněvadž, třeba že přijetí od poštovního úřadu odepřela, nedostatečný a potrhaný obal dovoloval jí seznati tolik, že ani výkres, ani látka nevyhovuje její objednávce. Ona shledala a tvrdí, že zaslané šátky měly světlou barvu, výkres, který nejde na odbyt, papír, z něhož byly vyrobeny, že byl tvrdý, tuhý a hranatý, takže se nedal kolem hlavy vázati, kdežto objednány byly šátky z velmi úhledného, měkkého poddajného papíru, se solidním tmavým nákresem, na rubu plstnaté. - Tyto vady také žalovaná žalobci oznámila způsobem v čl. 347 obch. zák. předepsaným, odepřevši přijetí zboží, a neuvádí, že přijaté zboží odepřela také z důvodu, který se jí zdál býti pádnějším, totiž proto, že kupní smlouvu stornovala. O jakosti šátků a o tom, že jakost neodpovídala objednávce nabídla žalovaná důkazy, jež neprávem byly pomínuty. Má-li zboží žalobkyní zaslané, vady jemu žalovanou vytýkané, pak odepřela žalovaná právem jejich přijetí, pak ale žalobkyně nesplnila a nemá právo požadovati zaplacení kupní ceny. Jest tedy provedení nabídnutých důkazů o kvalitě zboží zaslaného k úplnému probrání a řádnému posouzení věci nutným, a jest proto odůvodněna výtka dovoláním odvolacímu rozsudku učiněná, že v tomto směru jest dána vada řízení, která zabraňuje důkladnému probrání a řádnému posouzení rozepře.